

Didar Singh *alias* Dari *v.* The District Magistrate, Amritsar etc.)
(Gopal Singh, J.)

ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ 120 ਵਿੱਚੋਂ 60 ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਆਈ

(3) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕੁੱਲ 120 ਵਿੱਚੋਂ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 10-ਏ (iii) ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅੰਕਾਂ ਸਮੇਤ ਹਰੇਕ ਥਿਊਰੀ ਪੇਪਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਵਿੱਚ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 10-A(i) ਅਤੇ (ii) ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਵੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਫੇਲ੍ਹ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(4) ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 10-ਏ ਅਤੇ 10-ਬੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰੇ। ਉੱਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਮਲਾ *ਇੰਟੀਗਰਾ ਦਾ ਸੀ*, ਮੈਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

. NKS

ਅਪਰਾਧਿਕ ਫੁਟਕਲ

ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਜੇ.

ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਦਾਰੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਆਦਿ - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1972 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 25।

30 ਮਾਰਚ 1972 ਈ.

ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ (1971 ਦਾ XXVI)-ਸੈਕਸ਼ਨ 3(2) ਅਤੇ 12(1) —ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950) —ਆਰਟੀਕਲ 22(4) ਅਤੇ (5) —ਸੈਕਸ਼ਨ 3(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ— ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਅਜਿਹੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ - ਕੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ - ਅੱਗੇ ਭੇਜਣ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਵਾਜ਼ਬ ਦੇਰੀ

ILR ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ

(1974)2

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ - ਕੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 22 ਦੀ ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਨਵਰਸ਼ਨ ਦਾ ਆਰਡਰ : ਇਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੩)।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 22 ਦੀ ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣਾ ਆਪਣਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਗੁਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸੇ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਦੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਇਹ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਨੁਛੇਦ 22(5) ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਗੁਆਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਯੋਗ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਾਅਦ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। detenu ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਅਤੇ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ (5) ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਉਸਦੀ ਨਾਗਰਿਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ 'ਤੇ ਉਲੰਘਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੁਰੱਖਿਆ, b I ਭਰਮ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਨੂੰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਦੇਰੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੪)।

ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਧਾਰਾ 491 ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ, ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਚਿਤ ਰਿੱਟ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ ਟੀ.ਐਸ.ਮੁੰਜਰਾਲ।

ਆਈ ਐਸ ਟਿਵਾਣਾ, ਸਹਾਇਕ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਜੀ ਓਪਲ ਸਿੰਘ, ਜੇ.— (1) ਇਹ ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ। ਉਹ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਹੈ। 11 ਦਸੰਬਰ, 1971 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੱਲੋਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1971 ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 15 ਦਸੰਬਰ, 1971 ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਨੇ 30 ਦਸੰਬਰ, 1971 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਭੇਜੀ ਸੀ। ਇਹ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਸਕੱਤਰ, ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ 3 ਜਨਵਰੀ, 1972 ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 5 ਜਨਵਰੀ, 1972 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ। ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ 19 ਜਨਵਰੀ, 1972 ਨੂੰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਤੋਂ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ 20 ਜਨਵਰੀ, 1972 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸਨੂੰ 16 ਫਰਵਰੀ, 1972 ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਬੋਰਡ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ 17 ਫਰਵਰੀ, 1972 ਨੂੰ ਹੋਈ। ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ - ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 14 ਮਾਰਚ, 1972 ਨੂੰ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12(1) ਅਧੀਨ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ।

(2) ਸ੍ਰੀ ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਮੁੰਜਰਾਲ ਨੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੁਕਤੇ ਉਠਾਏ ਹਨ:-

- (1) ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।
- (2) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਨੂੰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਵਿੱਚ 27 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ।

Didar Singh *alias* Dari *v.* The District Magistrate, Amritsar etc.)
(Gopal Singh, J.)

(3) ਮੈਂ ਬਿੰਦੂ ਨੰਬਰ 1 ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ। ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਹੁਕਮ 11 ਦਸੰਬਰ, 1971 ਨੂੰ ਡਿਟੋਨਿਊ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ 14 ਮਾਰਚ, 1972 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। . ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 22 ਦੀ ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੀ ਧਾਰਾ (4) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸ੍ਰੀ ਉੱਜਲ ਮੰਡਲ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ (1) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ

(1) 21 ਜਨਵਰੀ, 1972 ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ 1971 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 420।

ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਬੌਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

' (4) ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬਿੰਦੂ ਨੰਬਰ 2 'ਤੇ, ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਡਿਟੇਨੂ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ 'ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ' ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, 20 ਜਨਵਰੀ, 1972 ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਟਿੱਪਣੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਡਿਟੇਨੂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤੀਜੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ 16 ਫਰਵਰੀ, 1972 ਨੂੰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ 27 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਿਉਂ? ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਤੁਰੰਤ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਬੇਰੁਖੀ ਦਿਖਾਈ ਗਈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 22 ਦੀ ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣਾ ਆਪਣਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਗੁਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸੇ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਧਿਆਨ ਦੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਅੱਗੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ, ਜਿਸਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਛੇਦ 22(5) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਲਈ 'ਉਸ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੋ' ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਗੁਆਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਮਾਫੀ, ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਡੀਟੇਨੂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਡਿਟੇਨੂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਅਤੇ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ, ਉਸ ਸਮੀਕਰਨ ਵਿੱਚ 'ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ' ਭਾਵ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਤਿੰਨ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ। 'ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ, ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ (ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣਾ) ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਸੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਫਾਰਵਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 22 ਦੀ ਧਾਰਾ (5) ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਉਸਦੀ ਨਾਗਰਿਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੁਰੱਖਿਆ ਗਾਰੰਟੀ ਭਰਮ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ

ਰਾਮ ਸਰਨ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਅੰਬਾਲਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਅੰਬਾਲਾ ਆਦਿ
(ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਜੇ.)

ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਣ-ਵਿਆਖਿਆ ਦੇਰੀ, ਬੇਲੋੜੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ।

(5) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਆਜ਼ਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਐਸ.ਐਸ.ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.

ਰਾਮ ਸਰਨ ਦਾਸ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਅੰਬਾਲਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਅੰਬਾਲਾ, ਆਦਿ, — ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1971 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 3726.

30 ਮਾਰਚ 1972 ਈ.

ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ (1961 ਦਾ XVIII) — ਧਾਰਾ 5, 6 ਅਤੇ 10-ਏ— ਧਾਰਾ 5—ਧਾਰਾ 10-ਏ — ਅਧੀਨ ਪੰਚਾਇਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰਾ — ਕੀ ਲਾਗੂ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਬਦ "ਲੀਜ਼, ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜਾਂ ਸਮਝੌਤਾ" ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਬਦ ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇੱਕ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਦੇ ਬਦਲੇ ਮਾਲਕ ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਗੁੰਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਕਰੇਤਾ ਤੋਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਤੱਕ ਥੋੜ੍ਹਾ ਪਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਜਾਂ ਚਾਰਜ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਕਟ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸੀਮਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਦ! ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਪਾਅ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਖਾਸ ਉਪਾਅ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਆਮ (ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ (ਧੇਰਾ 5 ਅਤੇ 6) ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

226/227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ,

ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ